

Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

ЖАМҚ СЎЗИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

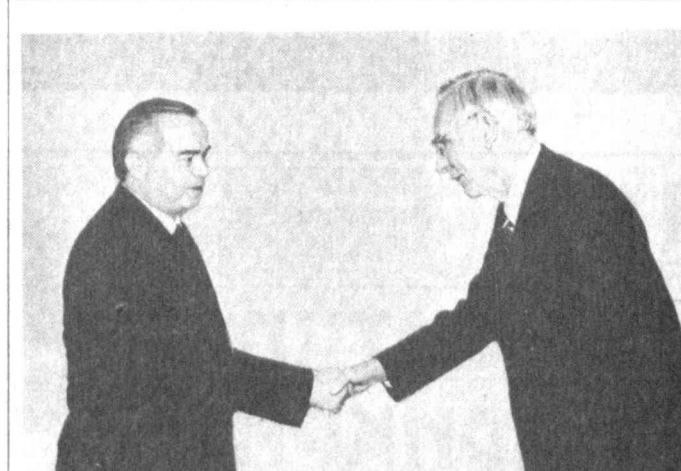

1999 йил

26 октябр

сешанба

Сотувда эркин нархда
№ 210 (2248)

ОҚСАРОЙДА ҚАБУЛ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов 25 октябр кўни Европада Халқаролик Ташкилотнинг (ЕХХТ) кам сонли миллатлар иши бўйича Олий комиссари Макс ван дер Стулнинг қабули билан далолат берди. Шундан кўра, миллатлар иши бўйича Олий комиссари Макс ван дер Стулнинг қабули билан далолат берди. Шундан кўра, миллатлар иши бўйича Олий комиссари Макс ван дер Стулнинг қабули билан далолат берди.

ЕХХТ Олий комиссари Ислам Каримовнинг қабули билан далолат берди. Шундан кўра, миллатлар иши бўйича Олий комиссари Макс ван дер Стулнинг қабули билан далолат берди.

ЕХХТ Олий комиссари Ислам Каримовнинг қабули билан далолат берди. Шундан кўра, миллатлар иши бўйича Олий комиссари Макс ван дер Стулнинг қабули билан далолат берди.

ЎЗА
СУРАТДА: қабул пайти.
А. ТУРАЕВ олган сурат.

САМАРҚАНД ВИЛОЯТИ МЕХНАТКАШЛАРИГА

Азиз дўстлар!
Барчаңизни Она-Ватан хирмониға 250 минг тонна пахта топшириб, шартнома режасини бажарғаниңиз билан чин дилдан муборакбод этаман!

Сизниң бу меҳнат зафаринғиз, авваламбор, орият, мардлик ва лафзи ҳалолликни фазлу одат қилган Самарқанд халқига, айниқса, унинг ерга қуниел берган захматқаш пахтақорига хос меҳр-оқибат, фидойилик самарасидир.

Меҳр қўйган даласидан ҳаммиша мадад, куч-қудрат топган асл деҳқон ўз тақдирини, фарзандлари келажасини ва юрт истиқболини табаруққ она-ер саховати билан боғлаб яшайди.

Самарқандликларниң бу меҳнат зафари вилоятда деҳқонниң меҳнатига, ерга ва мулкка муносабатда янгиқа қарашлар тобора мустақкам қарор топаётганидан, ташаббус, изланиш ва тадбиркорлик турмуш тарзига айлиниб бораётганидан далолат.

Ўз изланиш билан одам меҳнатиниң ҳам қадрига етади. Мамлакат пахта хирмониға яна 25 минг тонна ҳосил топширишға бел боғлағаниңиз буниң исботидир.

Қадри ҳамюртларим!
Меҳнат зафаринғиз яна бир бор муборак бўлсин! У ҳар бириниңизниң рўзгориниғизга тўқналик, кут-баракат келтирсин!

Барчаңизға соғлиқ-саломатлик, тинчлик-омонлик, эзгу ишлариниғизда омад тилайман!

Парвардгориниң ўзи сизларни ҳаммиша қўлаб қўлади.

Ислам КАРИМОВ,
Ўзбекистон Республикаси Президенти.

Самарқандлик лабз ҳалол пахтақорлар республика вилоятлари ўртасида ўқинчи бўлиб зафар маррасини эгаллашди. Давлатга 250 минг тоннадан зиёд пахта сотилди. Ҳар гектар майдондан 26 центнердан ортиқроқ ҳосил олинди. Ииллик шартнома режасиниң бажарилишига яна 40 иш кўни қифоя қилди.

«Пахта-99»

САМАРҚАНДНИҲГ ЮКСАК ХИРМОНИ

Самарқанд — мамлакатимизда катта иқтисодий салоҳиятга эга вилоятлардан бири. Мустақиллик йилларида бу кўна ва нақирон воҳода юз берган иқтисодий, иجتимоий, маданий, маърифий соҳалардаги ўзгаришлар унинг шукратига янада шукрат қўшди. Яқинида ўз фаолиятини бошлаган «СамҚонАвто» қўшма корхонасида ишлаб чиқарилаётган иккита автобус ва юк машиналари бутун экспортга чиқарила бошланди. «Бритиш-Американо-Тобакко-Ўзбекистон» қўшма

корхонаси маҳсулотлари эса алақадор Марказий Осиё бозорларидан ўз урнини топган. Вилоятда яна қанчалар-қанча шу каби йирик саноат корхоналари ишлаб турибдики, уларнинг барчаси иқтисодиётнинг барқарорлашувиға, мамлакатимизда чет эл сармоюларини жалб этишга хизмат қилапти.

Шу илгини Утган тўққиз ойи мобайнида саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш 46 фоизга, қишлоқ хўжалиги ялли маҳсулоти ишлаб чиқариш 12,1 фоизга ошганиги ҳам вилоятда

иқтисодий ислохотлар жадали олиб берилаётганидан далолат бериши. Шу даврга қурилиш ва жиҳозлаш ишлари 5,7 миллиард сўмлик хорижий инвестициялар жалб қилинди.

Вилоятда ялли ички маҳсулотнинг учдан бири қисми, аҳоли учун зарур бўлган озиқ-овқат маҳсулотлариниң 90 фоизи қишлоқ хўжалиги соҳаси ҳиссасига тўғри келади. Демак, қишлоқ хўжалиги вилоятда асосий тармоқ ҳисобланади. Шу боис ил бошида қишлоқ хўжалигидаги аҳвол бугунги

Қишлоқ хўжалигиға хизмат қилувчи ташкилотлар деҳқончиликдаги муаммолар ечимини топиш билан изчил шуғулланмоқда.

Бу саъй-ҳаракатлар беиз кетмади. Гаплаганидан илк бор 2,5 миллиард сўм фойда олинди. Мулжаллатидан 100 минг тонна кўп дон ештирилди. Ташкилотлар уруғлик дон ҳисобидан яна бир миллиард сўм фойда қўлга киритилиши кўтиляпти.

(Давоми 2-бетда).

1999 САЙЛОВЛАР ОЛДИДАН 2000

ЖАМОАТЧИЛИК ФИКРИ

фуқаролар сиёсий фаоллигиниң белгиси

Сайловларға тобора яқинлашаётганимиз, демократик тамойиллар турмуш тарзиниң мустақкам ўрин олиётгани боис, жамоатчилик фикрига бўлган қизиқиш ва эътибор янада кучаймоқда. Бугунги кунда сайловчилар кимга овоз берадилар? Сайловда қайси сиёсий партия ютуб чиқади? Ким кимни сайлайди? Сайловларда қанча фуқаро иштирок этади, қайи саволлар ҳаммаңи қизиқтиради? Мухбиримиз республика «Иجتимоий фикр» жамоатчилик фикрини ўрганиш маркази директори, профессор Раъно УБАЙДУЛЛАЕВА билан ана шулар ҳақида фикрлашди.

— Айримлар жамоатчилик фикрини ўрганишда муассасалар нега фол эмас, дегаң фикрларни ҳам билдиришмоқда? Сиз бунга қандай қарайсиз?

— Биласизми, бизниң марказ Президентимизниң 1997 йил 25 июндаги Фармониға асосан ташкил топган. Фаолиятимизға энди икки йил бўлди. Турни, камчиликларимиз ҳам бўлиши мумкин. Бунинкор этмаймиз. Лекин бевосита сайловлар ҳақида баърадан бўлсақ, биз бу парадигма ишларини сайловлар ҳақида расмий хабар бериладиган асҳа олдин бошлаган эдик. Масалан, 1998 йилнинг бошларида «Ўзбекистон жамоатчилик фикри — 98» мавзусида комплекс социологик тадқиқот ўтказган эдик. Унга сайловлар бўлишини инобатга олиб, аҳолини сиёсий фаоллиги ҳақида махсус билим киритдик.

— Қолаверса, Марказниң сайловларга бағишланган тадқиқотлари айтиш қунарда ҳам қизгин давом этмоқда.

— Кечирасиз, бу тажриба бизда илари сира қўзғилимаган. Тажрибасизлик пайд бермайтми?

— Дарҳақиқат, жамоатчилик фикрини ўрганиш бизда аввал амал қилмаган. Шу маънода биз мустақиллигимиз меvasи, деб аташ нотўғри бўлмайди. Бу биринчи томони. Иккинчи томони эса, бу — жамиятимизда демократик тамонилар янада мустақкам қарор топаётганидан далолат бериши. Ахир, оз эмас, кўп эмас бундан 10-15 йил олдинги ҳолатни кўз

олдингиға бир келтириш-а, қандай эди? Жамоатчилик фикри номиниға булсин суралармиди? Аслида, унга сира эътиб ёқ эди. Чунки ҳаммаси олдиндан тап-тайёр қилинар, бунини жамоатчилик ҳам яхши биларди. Компартиянинг биринчи котиби ҳеч қачон сайланган эмас. Ҳеч қачон компартиянинг ёнида яна бир бошқа партия бўлган эмас. Ҳеч қачон битта округда иккита номзод қўйилган эмас. Ҳаммаси битта ва ягона бўлар эди. Шундай экан, жамоатчилик фикрига йул бўлсин. Энди қаранг, бешта сиёсий партия бор. Ҳокимият вакиллари органлари ҳам номзод кўрсатади, мустақил номзодлар ҳам бор. Демак, битта округдан еттигагина, катта унда ҳам кўп номзод кўрсатилиши мумкин. «Халқ сўзи»да айтилди, битта сайлов округида саккизта ташаббускор тўрғуз тушлариди. Булар ҳаммаси нимадан далолат қилди? Демократиянинг борлиги, фуқароларнинг сиёсий фаолиги ошаётганини белгиси эмасми? Бунини ким инкор эта олади.

(Давоми 2-бетда).

мухбири билан сўхтабди. — Бизниң вазифамиз уларға ва бошқа мустақил номзодларға зарур ҳуқуқий ва ташкилий ёрдам бериш, сайловдаги ташвиқотда иштирок этиш учун тенг имкониятни таъминлашдан иборат.

Ургангда Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловини ўтказувчи округ сайлов комиссияси ҳузурида матбуот маркази ташкил этилгани иккинчи воқеа бўлди. Эндилкида республика ва маҳаллий оммавий ахборот воситалариниң журналистлари сайлов кампанияси қандай бораётгани ҳақида бир ерада оператив ахборот олишлари мумкин.

Т. ШАМАКОВ,
ЎЗА мухбири.

МУСТАҚИЛ НОМЗОДЛАРНИ ҚУВВАТЛАБ

Ҳозирги сайлов кампанияси чоғида Хоразм вилоятида иккита катта воқеа юз берди. Олий Мажлис ва маҳаллий Кенгашлар депутатлиғига номзодларни сайловда тарғиботи арасида Ургангда мустақил номзодларни қўллаб-қувватлаган Республика жамоатчилик маркази вилоят бўлимининг ташкили йиғилиши ўтди.

— Ҳозирча Хоразмда аҳолини жамоат ташкилотлариниң

ташаббускор гуруҳлари Олий Мажлис депутатлиғига етти нафар мустақил номзодни ва вилоят ҳамда туман Кенгашлари депутатлиғига тўрт нафар номзодни кўрсатиб, уларни қўллаб-қувватлаб, сайловчиларнинг зарур миқдордаги имзоини туғладилар. — деди марказнинг вилоят бўлими раҳбарлиғига сайланган Республика байналмилалчи жангчилар бирлашмаси Хоразм бошқармасининг раиси Н. Эшматов ЎЗА

Боткента бостириб қирган халқаро террорчилар Қирғизистон ҳукуматини қўлга буш қоп тутқазиб кетишди. Оммавий ахборот воситалариниң хабарига қура, 25 октябр кунини жиноятчи тўдалар қўлда гаровда сақланаётган япониялик геологлар озод этилди. Қирғизистон ҳукумати гаровдагилар эвазига халқаро террорчиларга номзўлум миқдорда пул ва бир неча тонна ун берган.

Энг аввало, элчибориниғизни масаланиң бир жиҳатиға қаратмоқчимиз. Қирғизистон ҳукумати жиноятчиларга барибир пул берад экан, нима учун икки ярим ойгача қўзиб

«ЎЗБЕК ҚУРАШНИ ЖУДА ЯХШИ КЎРИБ ҚОЛДИМ»

22 октябр кунини Термиз шаҳрида Президент соврини учун кураш бўйича иккинчи анъанавий халқаро турнир мусобақалари бўлиб ўтди. Мусобақа иштирокчилари ва меҳмонлар турнирнинг халқаро андозаларға мос юксак савидада ташкил этилганини эътироф этиди. Турнир якунилангандан сўнг ЎЗА мухбири голиблар билан қисқа сўхтаб сўхтабди.

Таштемир Муҳаммадиев — Кураш бўйича биринчи жаҳон чемпиони, Осиё чемпиони, Президент соврини учун кураш бўйича иккинчи анъанавий халқаро турнирнинг мутлақ голиби:

— Мен ҳозир узимнинг қанчалик бахтиёр эканимни ифодалашға сўз тополмайман. Қишлоқ туғиларида кураш тушиб юрган йилит эдик. Ким йўлбади дейсиз, курашимизниң жаҳон майдонига чиқиб, дунёнинг мана-ман деган полвонлари билан бел олишиш имкони пайдо бўлади деб. Бу, аввало, мустақиллигимизниң шарафати. Қолаверса, Президентимизниң миллети курашға алоҳида эътибор билан қарайгани туғайли шундай улғу ишлар рўбёга чиқяпти. Биз дунёга чиқдик, дунё бизни таниди. Биз курашимизниң шунчалик обрў олганидан фахрланиб турибмиз. Хорижлик полвонлар эса биздаги кураш ишқибозлариниң гайратидан ҳам ҳайрон, ҳам ҳавасда.

Павел Малаванец — кураш бўйича Польша чемпиони, Ўзбекистон Президенти соврини учун кураш бўйича иккинчи анъанавий халқаро турнирнинг учинчи ўрин соҳибни. Қозғистон Республикасида:

— Мен бу йил урта мактабни битирдим. Ондамизда кураш тушган полвонлар йўқ. Лекин боболаримни худо кучдан қисмаган экан. Паҳлавон одамлар эди, дейишди. Узим эса курашға гоёт қизиқмаган. Кураш бўйича Тошкентда ўтказил-

ган биринчи жаҳон чемпионатида ҳам иштирок этган эдим. Бу галги турнирда эришган муваффақиятимдан жуда мамнунман. Ахир, дунёнинг уттизига яқин мамлакатдан келган полвонлар қатнашаётган шаранг нуфузли турнирда учинчи ўрин олишини ўзи мен учун катта шараф. Ният қилиб қўйдим, машқларимни тухтовсиз давом эттирмаган, эришган натижаларимни кейинги мусобақаларда яна-да яхшиламан. Турнир менга узимнинг имкониятларини синиб кўриш учун восита бўлишдан ташқари, катта маҳорат мактаби ҳам бўлди. Айниқса, ўзбек полвонлариниң тажрибасини ўрганишим келажакда менга кўп қўл келади, деб уйлайман.

Хиройиши Каммоетов — турнирда иккинчи сазовор эл қўп оқиниға сазовор бўлган полвон. Японияда:

— Мен бу сафар туртинчи ўрин билан қаноатланишға мажбур бўлдим. Тажрибамнинг камлиги озгина пайд берди. Лекин ёрдамчи мусобақани бошдан охиригача тулик видео тасвирға тушириб олди. Уйга борғач, ютук ва камчиликларимни яна бир бор таҳлил қилдим. Бошқа полвонларнинг тажрибасини ўрганман. Мана кураш, кейинги мусобақаларда, албатта, биринчи ўринни оламан. Чунки ўзбек курашини жуда яхши кўриб қолдим.

ЎЗА мухбири
Мусулмон НАМОЗ
ёзиб олди.

расида миллатлар ва элатлараро дўстлик алоқаларини ривожлантириш масалалари юзасидан фикрлаштириб олинди.

Макс ван дер Стул мамлакатимизда яшовчи тури миллатлар миллий-маданий марказлари вакиллари билан ҳам учрашди.

(ЎЗА)

Обуна-2000

Ўзбекистон Республикаси Президентини қўллаб-қувватлашнинг белгиси бўлиб, «Халқ сўзи»га!

Туртқўлдаги «Баракат» ҳиссадорлик жамиятининг 21 нафар ходими ёлпасига «Халқ сўзи»га обуна бўлдилар.

— Мамлакатимизниң бош наشري орқали ҳар

кунги қайноқ ҳаётимизниң томар уршини билан борамиз, — дейди жамоат бошқаруви раиси Каримбой Бузов. — Қолаверса, унда кечаятган ҳар бир кунимиз солнома сифатида муҳрланади.

Газетаниң изчил таҳлами келажак учун маънавий дурдонаси вафасини ҳам ўтади. Имкониятларимизни қўриб чиқиб, «Халқ сўзи» сўзи обуначиларини янада қўлайтириш ниятидамыз.

Янгибоқ КҮЧКОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

юрдан? Ахир шу вақт ичида халқаро террорчилар қанчалар қанча бегуноқ одамларнинг урнини бузди, ҳаётига омон бўлди. Халқаро террорчилар билан оғиз-бурун ўпишиб, савдолаб юришини нима кери раги бор эди? Энди масалани яна бир жиҳатиға эътибор берини. Хўш, Қирғизистон ни-

ҚИРГИЗИСТОН ҲУКУМАТИ БҮШ ҚОП БИЛАН ҚОЛДИ...

ташлади. Лекин оқибатда чалпақ чалиб қолди. Мингтақа халқини тажовуз қилган, мустақил давлатга қарши жиноят содир этган, бегуноқ одамларни улардан қисмаларни қўлдан чиқарди. Яна қўшқўллаб пул ҳам тутқазиб юборди. Эртага айнан шу пулга сотиб олинган қурол яна Қирғизистоннинг ўзига қарши қартилмаслиғига ким қафолаб бера олади?!

Қарға қўлнингиздаги донни чўққил-чўққил, «пир» этиб уни кетайди, яна қаргингизни ифлос ҳам қилди. Қирғизистон ҳукумати айнан шу ҳолта тушди.

Фазлиддин ДИЛШОД,
(ЎЗА)

мага эга бўлди? Япония фуқаролариниң озод этилиши, албатта, яхши. Лекин мингтақа тинчлиғига таҳдид солган тўдалар расмий Бишкекнинг қўлига буш қопни тушқани кетди-ку. Қарға дон берсангиз, у донни чўққил-чўққиллаб униб кетди. Тутта олмайсиз, Қирғизистон ҳукумати ҳам қарғага дон

қартилмаслиғига ким қафолаб бера олади?!

Қарға қўлнингиздаги донни чўққил-чўққил, «пир» этиб уни кетайди, яна қаргингизни ифлос ҳам қилди. Қирғизистон ҳукумати айнан шу ҳолта тушди.

Фазлиддин ДИЛШОД,
(ЎЗА)

Кеча Қозғоғистон Республикаси ўзининг Мустақиллик кунини нишонлади

ОЛАМГА БИР НИТОҚ

ДЎСТЛИК РИШТАЛАРИ МУСТАҲКАМ

Қозғоғистон халқи давлат мустақиллигининг саққиз йиллигини нишонлади. Шу муносабат билан Қозғоғистон Республикасининг мамлакатимиздаги Факулдада ва Мухтор элчиси Умрзоқ ҲАБИБОВ ҲАМ мухбири Аббор ҚИЛИЧЕВга куйидагиларини сўзлаб берди.

— Тарих учун саққиз йил жуз қисқа вақт, лекин, утан шу давр ичида Қозғоғистон халқи ҳаётини катта узгаширди юз берди. Мамлакатда иқтисодий ва ижтимоий ислохотлар амалга оширишга бошланди ва ҳозир улар ўз самарасини бераётир. Бунга мамлакатда демократик инстиутлар ташкил этилгани ва ижтимоий фаолият кўрсатгани мисол бўли олади. Яқинда Қозғоғистон парламентида бўлиб ўтган сайлов жараёнида ҳам бу ҳол иққол намойиш берди. Тартиқлаш керак, мамлакат демократияси учун мажбур сайлов муҳим иштирок бўлди. Ҳақ ЭХТТ вакиллари билан бирга, МДХ давлатлари, ҳусуан, Ҳабисстондан ҳам кузатувчилар иштирок этди.

Ҳабисстон билан Қозғоғистон ўртасидаги ҳамкорлик алоқаларига тухтадан бўлса, узро муносабатларимиз олис тарихга бориб тақалади. Узбек ва қозқ халқлари қадим Туркистон худудида истиқомат қилётган тарихи, ери, суви, офтоби ягона халқлардир. Зеро, уларнинг қондошлиги аввало, қадим туркий эл фарзандлари эканлиги билан ҳам изоҳланади. Президентлар Ислам Каримов билан Нурсултон Назарбаевнинг узро дустона муносабатлари ҳам халқларимиз дустлигининг нечоғки мустақам асосга эгалигини далилат.

Мустақилликнинг илк давридаёқ мамлакатларимиз ўртасида муҳим ҳужжатлар имзоланган. Ҳабисстон Президенти Ислам Каримов 1997 йилда Қозғоғистонга расмий ташриф буюрган эди. Мажбур ташрифга жавобан Қозғоғистон президенти Нурсултон Назарбаев 1998 йилнинг октябрида расмий ташриф билан Ҳабисстонга бўлди. Ташқилламоқ жоиз, мажбур ташрифлар давлатларимиз ўртасидаги ҳамкорлик алоқаларини юқори босқичга олиб чиқди. Чунончи, Ҳабисстон би-

дан Қозғоғистон ўртасида Абдий дустлик турисиди шартнома имзоланди, ва бир вақтинг узида бу ҳужжат Ҳабисстон Республикаси ҳамда Қозғоғистон Республикасининг парламентлари томонидан ратификация қилинди. Аини вақтда давлатларимиз ўртасида турли соҳалар бўйича муҳим аҳимиятга эриш қирққа яқин ҳужжат имзоланган.

Бир сўз билан айтганда, Ҳабисстон билан Қозғоғистон ўртасидаги ҳамкорлик алоқалари тобора кенгайиб бормоқда. Уни самарали, узро манфатли ҳамкорлик, дешиш мумкин. Иқтисодий алоқаларини ривожлантириш учун мамлакатларимиз ўртасида мустақам ҳуқуқий асос яратилган. Шу ўринда айтиш керакки, Ҳабисстон Қозғоғистоннинг етакчи савдо ҳамкорларидир. Бугунги кунда қоринида азиятка яқин Ҳабисстон-Қозғоғистон қўйма қорхонаси фаолият кўрсатишти. Савдо-иқтисодий алоқалар қўйилгани да кенгайтириш учун икки мамлакатда ҳақиқатта икки мамлакатда икки мамлакат иқтисодиёти истардим. Бизнинг энг катта бойлигимиз дустлигимиздир. Бу риштаннинг мустақамлиги кафолатланган ва шу боис ҳам унинг келажакни порлоқ, Халқларимиз байрагининг қадимдан берилганлиги нишонлаб келган. Ҳабисстоннинг байрами қозқ учун эълози бўлишидек, бизнинг байрамлари ҳамда бизнинг қозқга қадри эканлигини билдан ҳис этамиз.

СУД ҚАРОРИ ҚАЙТА КЎРИЛМОҚДА

Анкара суди қурд исенчилари раҳбари Абдулла Ужаланининг ўлим жазоси юзасидан қасасанон шикоятини қўриб чиқишга киришти. Суд ҳужжатларини қўриб чиқиш анча вақт талаб қилишини инобатга олиб, бу иш юзасидан қарор бир ойдан сунг қабул қилинишини маълум қилди. Ужалан адвокатлари у қурд ишчи партиясининг қуролли туқнашувдан қайтишга даяват қилгани учун ўлим жазосини бир умрлик қамқок жазосига алмаштиришга эришишга ҳаракат қилмоқдалар. Адвокатларнинг таъкидлашича, суд ўз қарорини узгартирмасе улар инсон ҳуқуқлари бўйича Европа судига мурожаат қилишади. Би-Би-Си маълумотиға қўра, иллари Европа Иттифоқи Туркини Ужаланига нисбатан ўлим жазосини бекор қилишга қақирган.

ЯНГИ ҚОНУН

Шу йилнинг 21 октябридан эътиборан, Бирлашган Араб Амирликларида экологик жиноят учун ўлим жазоси қўйга кирди. Бу ҳақда ИТАР-ТАСС хабар берди. Бундай қатий жазо отир табиий шароитда яшаётган аҳли учун атроф-муҳит тазалигини сақлаш учун зарур, дея баёнот берди, табиатни қўриқлаш Федерал хизмат вакили Саад Нумейри. Унинг таъкидлашича, анника, денгиз хавасини ҳимоя қилиш мамлакат учун асосий масала ҳисобланади. Шу боис ҳам янги қонуннинг бутун бир бўлими сув иншоотларини ифлослаштирдан сақлашга қаратилган. Зеро, мамлакат аҳолисини тоза ичимлик сув билан таъминлаш муаммолиғига қолмоқда. Янги қонунға мувофиқ мамлакат ҳудудида биокими ва ядро чиқиндиларини олиб келиш ва уларни сақлаш энг отир жиноят ҳисобланади. Бунга йўл қўйган кишини ўлим жазоси қутади.

ЎЙРИЛАР УШАЛАНДИ

Италия полицияси Миландаги Мальпеза аэропортининг 14 нафар ходимини ҳибсга олди. Улар бир неча миллион Америка долларлари ҳажмида йилнинг уграшган айланмоқда. Улар беш йил

ҚИСҚА САТРЛАРДА

НАТО ўзининг Босни ва Герцеговинадаги ҳарбийлари сонини қисқарттириши режалантирмоқда.
Анголладаги УНИТА гуруҳи Жонас Самбинга раҳбарлиқдаги тибқиқ молдалар савдоси билан шуғулланмоқда ва бунинг эътизага хориқдан қурол-яро сотиб олмақда.
Тунисда, яқинба кун мамлакат президентлиги ҳамда парламентта навбатдаги сайловлар ўтказилди.
Чили билан АКШ ҳаво транспортларининг эркин ҳаракати тўғрисида ҳуқуқматларро битини имзолди.
Шарий Тиморда кўн миллатли халқаро типчиликни сақлаш қуқлари сағида хизмат қилаётган Австралия ҳарбийлари сонини 4850 миғ кишига етди.
Ливанда олий ўқув юрғлари ҳамда ўрта мактаблар ўқитувчилари яқин икки ташлаш эълон қилди. Унда 60 миғта яқин киши иштирок этмоқда.
Янанинг 166 вилотиғи марказида автомобил портлаши оқибатида етти киши ҳалок бўлди, 17 киши тан жароҳати олди.
Нордания соғлиқни сақлаш вазири Исқоқ Марак мамлакат фуқароларини жамоат жойларида чексини таъқиқлаш ҳақидаги қонунға қароғида эълон қилди.
Ҳиндистон ҳуқуқини мамлакат ҳудудида Россиянинг ТВ-6 канал дастуларини олиб қўрсатишини таъқиқлаш қилди.
Собиқ Бош вазири Навоз Шариф йўлбошчилик қилаётган Поклистон мусулмонлари лигаси (ПМЛ) армия билан қарама-қаршиликка бормаслик ҳақида қарор қабул қилди.
ЎзА ва хориғ матбуоти хабарлари асосида тайёрланди.

НАЗОРАТ КУЧАЙТИРИЛАДИ

Ҳазратнинг шу йил 2 июл сонидо «Тайёр ошга бақову» керакми? сарлавҳали тақийқий мақола чоғ этилган. Унда Андижон вилоятидаги Қорасув шаҳар деҳқон бозорига юз бераётган камчиликлар очиб таъинилди.

Мажбур мақола юзасидан таҳририят Қорасув шаҳар давлат солиқ инспекциясининг бошлиғи жаноб И. Ҳодматовдан жавоб мактуби олди. Унда таъкидлашича, мақола инспекция ходимлари ўртасида ўрганиб чиқилган. Бозордаги умумий аҳоли, харидор ва таъбиркорларга яратилган шароитлар, бозорнинг санитария аҳволи, савдо расмларига оид ҳужжатлар фаолияти бўйича камчиликлар тўғри қўрсатиб ўтилган.
Ушбу мақола юзасидан инспекцияда умумий йиғилиш ўтказилди. Бозордаги камчиликларга йўл қўйилгани учун устас инспекторлари М. Соқиев ва Х. Ражабовларга ҳаёфсан берилди. М. Соқиев бошқа ишга ўтказилди.
Мақолада қўрсатиб ўтилган ҳақиқат камчиликларни бартараф этиш ҳақида ҳужжатлар бундан ҳолатларга йўл қўймаслик мақсадида керакли чора-таъбиркорларни ишлаб чиқилди.
Жумладан, деҳқон бозори савдо расмларига оид тартибда меҳнат фаолияти билан шуғулланган таъбиркорларни доимий назоратга олиб бориш, бир марталик баълик патта йиғилиш, тузлик хизмат ва ижара ҳақи олиниши ҳамда белгиланган топшириқларнинг ойма-ой бажарилишини назоратга олиш, СЖС ходимлари билан ҳамкорликда текширишлар ўтказиш режалантирилди.

АНТИКА БОДРИНГ

Узбекистоннинг бир ярим метрлик бодринг кўрганмисиз? Асли ватани Голландия бўлган ушбу гигант бодринглар хорижда эмас, балки Тошкент туманидаги Гийс Умаров номи жамоа ҳўжалигида яшовчи Тўйчи Толипов хонадонига туб қўйиб, палак ёйган десак...

ишонаверинг.
— Голландиядан келтирилган бодринг патисон билан чашиштирдик, — дейди Тўйчи ака.
— Қўриб тураингиздек, натижаси чакки эмас. Бу антика бодринг, аввало, хушхўр, ҳатто уни қовуриб истеъмол қилиш ҳам мумкин. Энг асосий хушхўрлиги шундаки, агар бодрингнинг ярми кесиб олинса ҳам, у ўсишда давом эттиради ва кесилган қисмини тўлдирди.
СУРАТЛАРДА:
ҳаваскор бодринг Тўйчи Толипов ўзи етиштирган антика бодринг билан; отахоннинг набиралари ҳам деҳқончиликка меҳр қўйишган.
Даврон АХМАД олган суратлар.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МАРКАЗИЙ БАНКИ АХБОРОТИ

Table with exchange rates for various currencies as of October 26, 1999. Columns include currency names and their corresponding rates against the Uzbek sou.

Минбулок тумани пахтазорларида бу йил ҳосил қам бўлди. Устига устак, терим мавсуми ҳам қоникарсиз ташкил этилган. Нега?

Бир пайтлар 50 миғ тоннадан ошқ пахтаси билан вилотиғи хирмонига салмоқчи бўлиш қўйиб келган Минбулок тумани, мана, беш йилдики, қолдиқ гирдобига тушиб қолди. Ҳар йили таъбиркорлар тузилди, қол-қол ваъдалар берилди. Лекин силжишдан дарак йўқ. Бу йилги аҳоли ҳам юқориди эмас, тиланилди, қувонди эмас.
Туманда пахта териниш ва давлатга сотилишни бориши ҳақидаги иқтисодий маълумотномада аксаринг ҳўжалиқлар бир фойда ҳам етмайдиған ҳосил йиғиштириб олаётгани кўзга ташланади. Уларнинг мавсум бошидан буюн уйғал хирмонига келсақ, ҳақи 60 фойза ҳам етгани йўқ. Туманининг қўрсаткичи эса энданинча 56 фойздан ошди. Нима, ишчи кучи етишмади миғи ёки пахта йўқми? Аниқлиғишча, теримга 23700 киши жалб этилган. Уларнинг тенг ярми ҳашарчилардир. Агар белига этак болаганларнинг ҳар бири 30 килограмдан терганида ҳам қўнлик ўсиш 1,5 фойзага етиб қоларди. Аммо ундай бўлмади.
Туманининг қайси бир раҳбари ёки мутахассиси билан сўзлашганда, пахтакорлар ёз бўли қон қўйиб меҳнат қилганиги, ҳосил яқин бўлганиги, аммо тарози босмаётганидан ҳарат қилишади. Тўғри, чиндан ҳам пахтанинғ гўзи йўқ, Сабоби миғи?
— Бир гектар ерни оиламиз билан ижарага олганимиз, — дейди «Гигант» қишлоқ

«Пахта-99» АВВАЛИГА ЕРНИ АЛДАШДИ, КЕЙИН ЭСА...

ҳўжалиғи қорхонаси 18-бригадасининг пудратчиси Юсуфжон Уришев. — Аммо парваринг даврида гўзага бериб қило ҳам минерал угит бера олмадик. Етарли озиклангирмаган экин ҳосил берамиди? Биринчи теримдаёқ гўзалар шийдаман бўлиб қолди. Ерни алданмоқчи бўлгандик, ўзимиз алданмоқчи қолдик, чоғи.
— Шу гаплар тўғрими? — сўрайман бригада бошлиғи Уктамбой Тўшболатовдан.
— Ҳақиқатан ҳам, пахтани етарли даражада озиклантира олмадик, — таъкидлади у. 63 гектар ерга чингит экандик. 34 центнердан ҳосил олмоқчи эдик. Баҳорда бир мартагина, унда ҳам 10 тонна аралаш угит берилди. Унинг қанчаси азотли-ю, қанчаси фосфорли. Худо билди? Пудратчи тўғри айтди, ерни алдаб қўйдик. Мана, натижасини қўриб турибмиз. Бригадамиз хирмони 30 фойза ҳам етмасдан далада пахта қолмади.
— Аслида, қанча угит олишингиз керак эди?
— Бригадир елга қилди... Энди гапнинг буйига қулқол солинг.
— Бу йил 5226 тонна азотли, 1760 тонна фосфорли ва 610 тонна калийли угит олдик, — леда тумани «Агрохимсервис» ҳиссадорлик жамияти иқтисодчиси Баҳромжон Раҳимов. — Бу ҳўжини бемалол қоплайди.
— Агротехника қондаси бўйича бир гектар пахтазорга 240 килограмдан азотли угит солиниши лозим, — изох берди туман қишлоқ ва сув ҳўжалиғи бошқармаси бошлиғининг

Уринбосари Абдурахмон Қобулов. — Амалда эса бу микдор 120 килограмдан ошмади.
Бу икки мутахассисдан қай бирининг гапига ишонинг керак? Амир Темур номи, «Гулистон», «Истикбол», «Хоразм», «Наманган» жамоа-ширкат ҳўжалиқларида биринчи теримдан кейинроқ пахтанинғ тағи қўрииб қолганлиғи ҳисобга олинса, А. Қобуловнинг эътирозидан жон боредек.
Айтилайки, гўза парвариниш даврида имкониятлар бой берилибди, ҳақ бўлмаса рақиқ ҳосилни вақтида териб олишга ҳаракат қилинаётгандик? Пахтанинғ ҳақиқий эгалари билан пахтакорлар мавсум бошидан озгина шийдаат қўрсатишди, ҳосил чўғи қамайган, ишчи ҳашарчиларга топшириқиди қўйишди. Ибот учун рақамларга мурожаат қиландик. 13 октябр кунини туман бўйича 20624 киши теримда қатнашган бўлса, уларнинг 13126 нафари ҳашарчилар эди. Шу кунини асосий теримчилар ҳисобланган 12 миғ кишидан 7428 нафари далага чиққан, қолос. Уларнинг ўртача терган пахтаси ҳам 25 килограмдан ошмади.
«Истикбол» ширкат ҳўжалиғида Садриддин Норқўзиев бошлиқ бригада аъзоларининг ярмигина теримда қатнашди. Бу ерда ҳам қумкаса келган ҳашарчилардан умид келди. Пахтанинғ ҳақиқий эгалари эса томорқасидаги ҳосилни йиғиштириш билан овора.
Ҳақиқат савол туғилади: бугунги кунда туманда ҳашарчилар қўнча сўниб қолганидан экан, уларга шароит яратини

чоғи ва оқвақти тайёрлаш, иш ҳақини теда тарқатиб чиқиш. Терим графитини мутасаддилар билгизи керак. Қорхона ташқи бошқарувчиси Т. Исқоқов.
Бу назоратчилар келганда ҳўшёр бўлин-у, бошқа пайтда билганиндан қолма, дегани ва туманда иш юритиш борасидаги ҳўжақўрсинчиликнинг исботи эмасми?!
Яна бир масала. Минбулок бир пайтлар мавжуд ҳосилнинг 60 фойздан қўпроғини машиналарда териб олиб, республикада довруғ қозонган эди. Бугунга келиб, бу таъбирбадан асар ҳам қолмаган.
— Амалдаги йилда туман бўйича 12000 гектар майдондаги ҳосилни «ўнлағ этақорлардан тўқши режалантирилган», — дейди «Туман машина-трактор парк» давлат ҳиссадорлик жамияти рақисининг ўринбосари М. Исмомов. — Шунини ҳисобга олиб, 73 та терим машинасини барвақт сошлаб қўйдик. Уларнинг таъмири учун оз эмас, кўп эмас. 920 миғ сўм сарфланди. Паровард натижа эса... бор-йўғи 365 тонна ҳосил терилди. Ҳар тонна пахтани териб олиш 2623 сўмга тушди.
Бу турган-битган элар эмасми? Қолаверса, 73 та агрегат таъмирига кетган харажатни қим туланди? Ҳўжалиқ раҳбарларини ёки ўз қарори ижросини таъминлай олмаган туманинғ биринчи раҳбари жаноб М. Раҳматовми? Бу «уйин» натижасида мавсумда тонна-тонна пахта териш орузи саробага айланган механизаторларнинг ҳақи таъналарига қим жалб беради?
Аммо бир масалада жавоб аниқ: туманда пахта тайёрлаш шартнома режиси бу йил ҳам аросетда қолган қуринадди.

Қудратилла НАЖМИДИНОВ, «Халқ сўзи» мухбири.

Advertisement for IREX (International Research and Exchange) featuring the text 'AQShda TADKIKOT UTQAZISH UCHUN YANGI IMKONIYATLAR' and 'Freedom Support Act Fellowships in Contemporary Issues'. It includes contact information and a list of countries served.

Advertisement for Construct '99 Central Asia, featuring the text 'Fairtrade - O'tomuzimizni kuzguzimniq mahsulotimiza Soguzimniq mahsulotimiza' and 'Construct '99 Central Asia'. It includes contact information for Fairtrade and Construct '99.

